

Šifra učenca:

Državni izpitni center

REDNI ROK
3.
obdobje

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
ob koncu 3. obdobja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Petek, 6. maj 2011 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik. Učenec dobi en obrazec za točkovanje.

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazec za točkovanje.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilogo, na kateri sta besedili 1 in 2. Nato pazljivo preberi navodilo posamezne naloge in jo reši. Pri reševanju nalog v prvem delu preizkusa si pomagaj z besedilom 1. Pri reševanju nalog v drugem delu preizkusa si pomagaj z besedilom 2.

Piši čitljivo in s pisanimi črkami. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravega napiši na novo. Ne uporabljaj korekturnih sredstev. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič (0) točkami. Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni kasneje. Na koncu svoje odgovore še enkrat preveri.

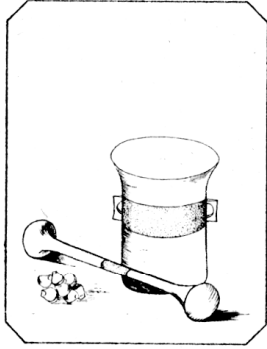
Zaupaj vase in v svoje zmožnosti.

Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 16 strani, od tega 3 prazne.

PRILOGA

BESEDILO 1

<hr/> <hr/>	
	
<h2>KORUZNA MINEŠTRA</h2>	
<p>1 kozarec posušenega koruznega zrnja $\frac{1}{2}$ kozarca fižola 3 krompirji 80 g slanine ali pancete 2 stroka česna 1 lovorov listič 1 suha klobasa (po želji) sol, poper sesekljan peteršilj</p>	<p>Grobo mleto ali stolčeno koruzo (v koščkih) in fižol zvečer namočimo.</p> <p>Naslednji dan damo hkrati v lonec namočeno koruzo, fižol, na kocke narezan krompir, lovorov listič in temeljito sesekljano slanino ter česen. Prilijemo 2 litra vode, solimo, popramo in pristavimo. Kuhamo, dokler nista koruza in fižol mehka. V mineštri lahko kuhamo tudi klobaso ali suha rebra.</p> <p>Mineštro skuhamo lahko tudi v ekonom loncu (1 ura).</p> <p>Na koncu potresemo s sesekljanim peteršiljem.</p>
<p>2 uri 30 minut</p>	

(Vir: Damjan Ovsec, Jožica Pirc, Edvina Novak, Zelenjavne jedi-670 zbranih receptov, Založba centralnega zavoda za napredek gospodinjstva, Ljubljana 1983, str. 134)

SLOVAR:

mineštra – gosta jed iz več vrst živil, zlasti iz zelenjave

panceta – posušena slanina

ekonom lonec – lonec, v katerem se kuha pod pritiskom

2

BESEDILO 2

Jože Schmidt

STRIC PUPINPOČU

To zgodbo vam moram povedati, ker je že tako stara, da jo le še malokdo pomni, a bi jo bilo škoda pozabiti.

Najprej in predvsem: Stric Pupinpoču ni bil ne Kitajec ne Japonec, čeprav je imel tako čudno ime.

Potem: Stric Pupinpoču je videl veliko sveta. Prehodil ga je po dolgem in počez, a v vsak kraj se je spet in spet vračal.

In poglavitno: Stric Pupinpoču ni bil ne berač ne pohajač, ampak loncevez. Pošteno si je služil kruh, ko je hodil od vasi do vasi in vezal glinaste lonce.

Vse gospodinje so imele rade strica Pupinpoča. In vsi otroci so ga imeli radi. Zakaj?

Stric Pupinpoču je vedel toliko lepih zgodb in povesti, da smo se čudili, odkod jih jemlje. Najbrž iz velike črne torbe, ki mu je vedno visela čez ramena. Odrasli so sicer govorili, da nosi vse povesti v glavi, toda otroci tega nismo verjeli. Stričeva glava je bila premajhna, samo v torbi jih je mogel toliko nositi.

Če bi hotel povedati vse o Pupinpoču, bi moral napisati povest, tako dolgo, da bi je v Cicibanu ne mogel priobčiti. A vsakdo bo vprašal, kako je vendar stric Pupinpoču dobil tako nenavadno ime? Dali smo mu ga mi, otroci.

Nekoč je stric Pupinpoču prijokal k naši hiši. Neka gospodinja ga je nagnala, ker se mu je med vezanjem zdrobil skoraj nov, le malce počen lonec.

»Sedim, vežem,« je jecljal stric in debele solze so mu kapale iz oči, »lonček pa pup-pup in je poču ...«

Tolažili smo strica, kolikor smo mogli, ampak ko je slednjič potolažen odšel, smo prasnili v smeh in začeli ponavljati: »Pu-pup in poču ... Stric Pupinpoču ...«

Mama je bila huda, češ da se norčujemo iz dobrega starega moža. Ko pa smo nekega dne zagledali, da stric spet leze čez vrtno ograjo, je ona sama dejala: »Otroci, vaš stric Pupinpoču prihaja!«

(Vir: Jože Schmidt, Dedek ježek in Minibaba, Pesmi in basni, Mladinska knjiga, Ljubljana 1992, str. 131)

SLOVAR:

pohajač – tisti, ki se samo sprehaja, nič ne dela

loncevezec – piskrovez, potujoči obrtnik, ki popravlja in veže lonce

priobčiti – objaviti v časopisu

I. DEL

Pozorno preberi besedilo 1 in reši naloge.

1. Iz katere knjige je besedilo? Naslov knjige napiši na črto.

	1
--	---

2. Poimenuj vrsto besedila, ki si ga prebral. Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Besedilo je oglas.
- B Besedilo je reklama.
- C Besedilo je recept.
- Č Besedilo je obvestilo.

	1
--	---

3. Kako se imenuje knjiga, kjer je objavljenih več tovrstnih besedil? Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

1

4. Poveži pojme in podatke tako, da napišeš ustrezno številko podatka na črto pred pojmom.

POJMI:

_____ Avtorji.

_____ Založba.

_____ Izbrana jed.

PODATKI:

1 Koruzna mineštra.

2 Jožica Pirc, Edvina Novak in Damjan Ovsec.

3 Založba centralnega zavoda
za napredek gospodinjstva.

4 1983.

5 Koruzni žganci.

6 Državna založba Slovenije.

7 Jožica Pirc, Desa Muck in Damjan Ovsec.

	3
--	---

5. Iz spodaj naštetih sestavin izberi tri, ki so navedene v besedilu za pripravo jedi. Izbrane sestavine napiši na črte.

Sestavine: fižol, cvetača, origano, krompir, paradižnik, koruza, bučke.

	3
--	---

1

6. Na črto vpiši števniki z besedo.

Leta 1999 (_____)
sem prvič jedel mineštro.

	1
--	---

7. Poglej v besedilo in napiši, v kateri posodi bi mineštro skuhal v krajšem času.
Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

8. Izberi besedno zvezo, da boš na črto dopolnil poved v znani pregovor.

Besedne zveze: naj ne spi, naj ne je, naj počiva, naj vsaj je.

Kdor ne dela, _____.

	1
--	---

1

9. Obkroži črko pred dvema pravilnima trditvama glede na besedilo.

- A Mineštro kuhamo, dokler nista fižol in koruza mehka.
- B Mineštri počasi dodajamo sladkor.
- C V mineštri lahko kuhamo tudi klobaso.
- Č Mineštro prelijemo v pekač in pečemo pol ure.
- D Mineštro potresemo z origanom.

	2
--	---

10. Popravi pravopisne napake in na črti napiši pravilno poved.

V lonec damo fižou, koruzo, Krompir lovorov list in kuhamo do mehkega?

	2
--	---

11. Kaj je namen besedila? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Da bralca seznanj s sestavinami in s postopkom kuhanja.
- B Da bralca seznanj z načeli zdrave prehrane.
- C Da bralca seznanj z uporabo jedilnega pribora.
- Č Da bralca seznanj z začimbami.

	1
--	---

12. Iz povedi spodaj izpiši dva samostalnika in dva glagola. Vpiši jih v preglednico.

Mama kuha juho in peče potico, Marko pa pomaga in se oblizuje.

Samostalnika	Glagola

	2
--	---

13. Spodaj zapisano poved zanikaj. Zanikano poved napiši na črti.

V mineštri kuhamo klobaso ali suha rebrca.

	1
--	---

1

- 14. Sestavi recept za pripravo pečenega jajca in ga napiši na črte spodaj. Uporabi ustrezne ključne besede.**

Ključne besede: sol, poper, voda, kuhanje, pečenje, mešanje, ubijanje, sesekljanje, riž, maščoba, ponev, ekonom lonec, jajce.

Sestavine: _____

Postopek priprave: _____

	2
--	---

- 15. a) Na črto napiši skupne sestavine za pripravo mineštre in pečenega jajca.**

- b) Na črto napiši razlike v postopku med pripravo mineštre in pečenega jajca.**

	2
--	---

Prazna stran

OBRNI LIST.

2

II. DEL

Pozorno preberi besedilo 2 in reši naloge.

1. Kdo je glavni junak zgodbe? Ime glavnega junaka napiši na črto.

	1
--	---

2. Katero književno zvrst predstavlja besedilo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

A Poezijo.

B Dramatiko.

C Prozo.

	1
--	---

3. S čim si je glavni junak služil kruh? Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

4. Na črto dopolni poved.

V vasi so se strica Pupinpočuja najbolj razveselili _____ .

	1
--	---

2

5. Ali so trditve spodaj pravilne glede na besedilo?

Če je trditev pravilna, obkroži DA, če ni pravilna, obkroži NE.

Stric Pupinpoču je bil Kitajec, ne pa Japonec. DA NE

Stric Pupinpoču ni bil ne berač ne pohajač. DA NE

Gospodinje in otroci ga niso imeli radi. DA NE

Stric Pupinpoču je vedel veliko zgodb in povesti. DA NE

	4
--	---

6. Iz besedila izpiši poved, ki opisuje dogodek, zaradi katerega je bil glavni junak zelo žalosten. Poved napiši na črte.

	1
--	---

7. Iz besedila izpiši poleg Pupinpočuja še eno odraslo književno osebo. Njeno ime zapiši na črto.

	1
--	---

2

8. **Kakšna oseba je bil stric Pupinpoču?** Med spodaj navedenimi lastnostmi izberi dve, ki ga najboljše označujeta. Besedi napiši na črti.

Lastnosti: neprijazen, priljubljen, hudoben, rahločuten, redkobeseden.

	2
--	---

9. **Pupinpoču je vedel povedati veliko lepih zgodb in povesti. Kje je imel zgodbe in povesti spravljene?** Na črti dopolni odgovor.

Odrasli so govorili, da nosi vse povesti v _____, otroci pa, da jih nosi v _____.

	2
--	---

10. **Zakaj je Pupinpoču dobil prav takšno ime?** Napiši dva razloga. Odgovor napiši v povedih na črte.

	2
--	---

SKUPNO ŠTEVILO TOČK PREIZKUSA:

	40
--	----

Prazna stran

Prazna stran